TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Phát thanh tôn giáo tại Mỹ: Niềm tin và “dòng chảy âm thanh” trong đời sống hiện đại

ISSN: 2734-9195 17:30 07/04/2026

Ở đó, ta thấy sự hiện diện rộng khắp của tôn giáo qua làn sóng radio, thấy sự thích ứng linh hoạt của niềm tin khi bước vào không gian số, thấy cả những nỗ lực truyền bá, định hướng và đôi khi là tranh luận, phân cực trong các vấn đề xã hội.

Lời tòa soạn

*Trong bối cảnh **truyền thông số** phát triển mạnh mẽ, các hình thức truyền tải niềm tin tôn giáo vẫn không ngừng thích ứng và lan tỏa. Bài viết dưới đây, dựa trên nghiên cứu của Pew Research Center, cung cấp góc nhìn toàn cảnh về hệ thống phát thanh tôn giáo tại Mỹ, một trong những quốc gia có đời sống tín ngưỡng đa dạng và năng động bậc nhất thế giới.*

Từ góc nhìn Phật học, câu chuyện này không chỉ là vấn đề truyền thông, mà còn gợi mở suy tư về cách thức Chính pháp có thể đi vào đời sống, qua những phương tiện gần gũi và phổ cập nhất với con người.

Bức tranh toàn cảnh: Phát thanh tôn giáo phủ khắp nước Mỹ

“*25% trong tổng số đài phát thanh AM/FM tại Mỹ tập trung vào các nội dung tôn giáo***”**.

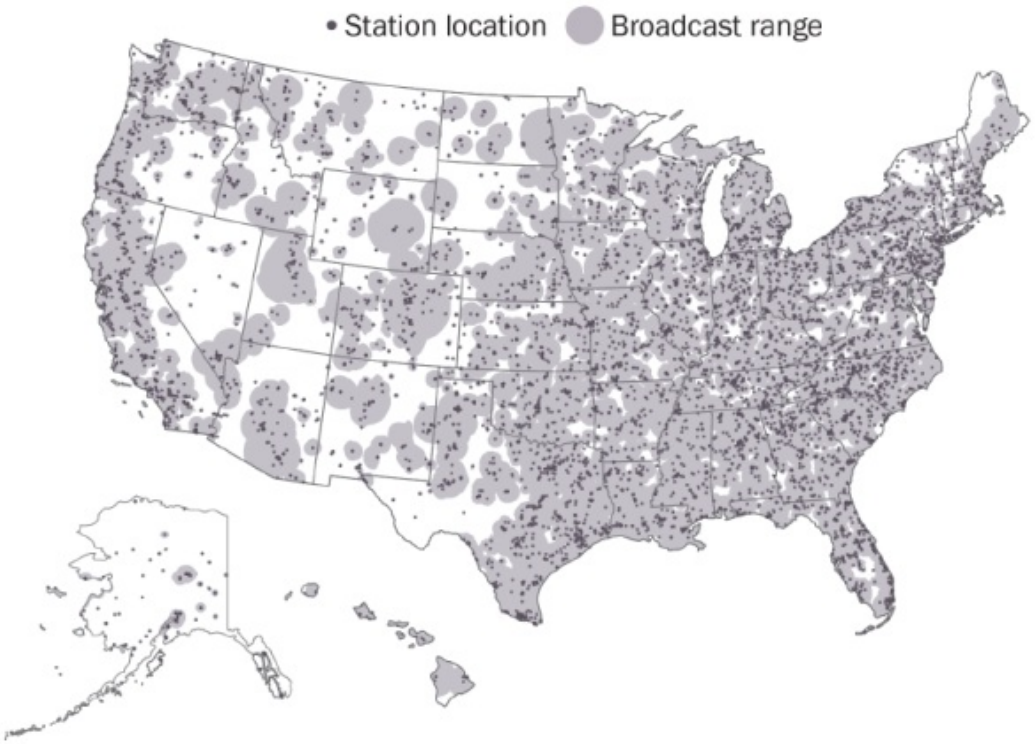
Hình minh họa của Trung tâm Nghiên cứu Pew cho thấy tháp phát thanh KNOF cũ ở St. Paul, phòng thu phát thanh KSBJ ở Houston và một người phụ nữ đang đọc Kinh Thánh ở Seneca, Nam Carolina. (Milonica qua Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0; Brett Comer/Houston Chronicle và Willie B. Thomas qua Getty images)

Phát thanh dựa trên **niềm tin tôn giáo** có lịch sử lâu dài tại Mỹ, bắt đầu từ những buổi phát sóng các nghi lễ ngày Chủ nhật vào đầu những năm 1920.

Ngày nay, có hơn 4.000 đài phát thanh tôn giáo mặt đất tại Mỹ, theo phân tích của Pew Research Center thuộc sáng kiến Pew-Knight. Con số này tương đương khoảng một phần tư trong tổng số khoảng 17.000 đài AM và FM được cấp phép bởi Ủy ban Truyền thông Liên bang (FCC). Gần như toàn bộ người trưởng thành tại Mỹ (98%) sống trong vùng phủ sóng địa phương của ít nhất một đài phát thanh tôn giáo.

98% of the U.S. adult population lives within range of at least 1 religious radio station

Local broadcast range of AM/FM religious radio stations

Note: Broadcast ranges reflect areas projected to receive strong reception from a local, FCC-licensed terrestrial station. Areas not shown as covered may still be able to receive signals from more distant stations under ideal conditions. Booster and translator stations are included in estimation of coverage range.
Source: FCC-licensed terrestrial AM/FM radio stations from Radio-Locator (accessed March 2025).
"Religious Radio Across America"

PEW-KNIGHT INITIATIVE

Trong bối cảnh đó, chúng tôi tiến hành nghiên cứu bức tranh tổng thể của phát thanh tôn giáo tại Mỹ:

+ Các đài phát thanh tôn giáo phổ biến đến mức nào trên toàn quốc và tại từng bang?
+ Ai là người nghe các loại chương trình tôn giáo khác nhau và vì sao họ nghe?
+ Những loại nội dung nào được phát sóng trên các đài phát thanh tôn giáo?

Để trả lời các câu hỏi này, chúng tôi đã phân tích dữ liệu về vị trí và phạm vi phát sóng của mọi đài phát thanh tôn giáo mặt đất trên toàn quốc. Đồng thời, chúng tôi ghi lại và phân tích khoảng 440.000 giờ phát sóng trực tuyến trong

tháng 07/2025 và khảo sát 5.023 người trưởng thành tại Mỹ từ ngày 09 đến 15/06/2025 nhằm tìm hiểu trải nghiệm của họ với các chương trình âm thanh tôn giáo.

[**Góc nhìn Phật học - Phương tiện thiện xảo:** *Sự phổ biến của phát thanh tôn giáo phản ánh tinh thần "tùy duyên hóa độ", khi giáo lý được truyền tải qua những phương tiện phù hợp với căn cơ và hoàn cảnh của con người thời đại*].

Những phát hiện chính

+ Các đài phát thanh **tôn giáo** có thể được nghe thấy tại mọi trung tâm dân cư lớn trên cả nước, và tổng phạm vi phát sóng của chúng bao phủ phần lớn lãnh thổ Mỹ. Phần lớn người trưởng thành tại Mỹ có thể bắt được nhiều đài phát thanh tôn giáo khác nhau trên băng tần FM hoặc AM từ nơi cư trú của mình. Phần lớn áp đảo trong số này là các đài Kitô giáo.

+ 45% người trưởng thành tại Mỹ cho biết họ từng nghe các chương trình âm thanh tôn giáo và khoảng ba phần tư trong số đó thỉnh thoảng nghe qua radio, Podcast và các dịch vụ phát trực tuyến cũng là nguồn quan trọng của nội dung tôn giáo: 7/10 người nghe cho biết họ tiếp cận theo cách này và gần như tất cả các chương trình radio phổ biến đều có mặt trên các nền tảng này.

+ Bình luận chính trị chỉ chiếm một phần khiêm tốn trong tổng nội dung phát sóng của nhiều đài phát thanh tôn giáo. Tuy nhiên, đây lại là trọng tâm đối với một số đài và một bộ phận người nghe. Những đài thảo luận nhiều về chính trị và thời sự thường trình bày nội dung theo định dạng "talk radio" truyền thống như bình luận của người dẫn hoặc phần gọi điện của thính giả, thay vì bản tin. Nội dung của họ cũng có xu hướng thể hiện lập trường rõ ràng hơn là trình bày trung lập.

+ Chương trình phát thanh tôn giáo đề cập đến nhiều chủ đề khác nhau dưới góc nhìn tôn giáo. Trung bình, mỗi đài dành vài giờ mỗi ngày để thảo luận các chủ đề như lối sống và phát triển cá nhân, gia đình và nuôi dạy con cái, cũng như sức khỏe và đời sống.

+ Một số chương trình talk show và nghệ sĩ âm nhạc chiếm ưu thế trên sóng phát thanh tôn giáo. Một số chương trình phổ biến được phát trên tới một nửa số đài trên toàn quốc. Đồng thời, 1% nghệ sĩ âm nhạc hàng đầu chiếm hơn một nửa tổng số lượt phát nhạc trên phát thanh tôn giáo trong tháng 07/2025.

[**Góc nhìn Phật học:** *Điều này phản ánh nhu cầu tìm kiếm ý nghĩa và an ổn nội tâm giữa đời sống nhiều biến động. Tuy nhiên, nếu việc tiếp nhận chỉ dừng ở*

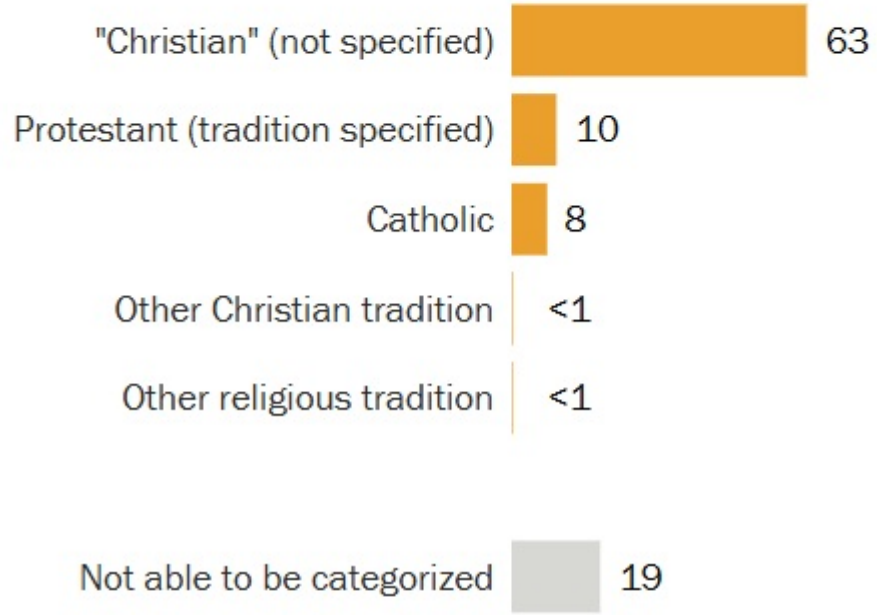
cảm xúc mà thiếu sự quán chiếu trí tuệ, thì niềm tin dễ trở thành chỗ dựa tạm thời, chưa phải con đường giải thoát].

Cách các đài phát thanh tôn giáo tự mô tả

Trong khuôn khổ dự án này, chúng tôi đã xem xét website của mọi đài phát thanh **tôn giáo tại Mỹ** có website nhằm tìm hiểu cách họ tự mô tả về mình và vai trò của họ. (1)

A large majority of religious radio stations in the U.S. are Christian

% of U.S. religious radio stations that identify as ...

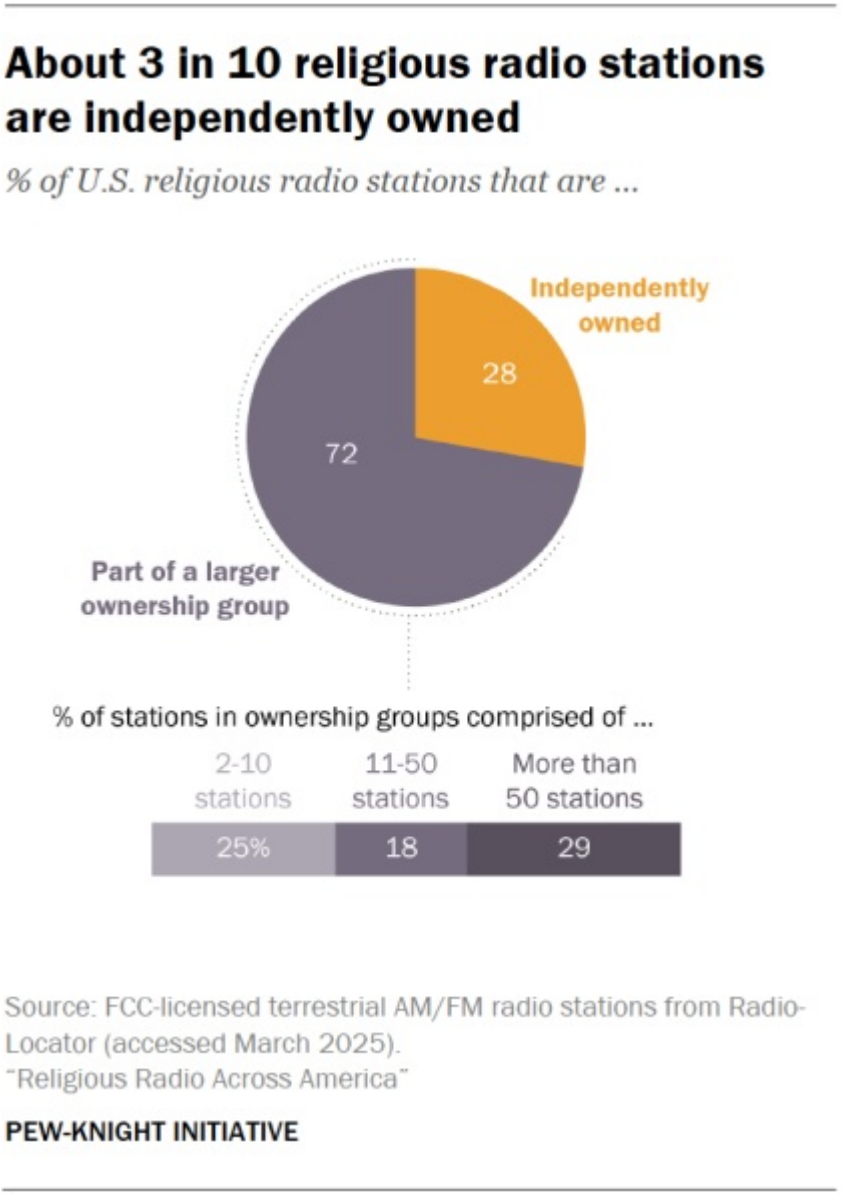

Notes: Categorization of station religious tradition is based on the content of station websites. Stations not able to be categorized include those without a website and those whose religious tradition could not be identified based on their website. "Other Christian tradition" includes denominations that are not Catholic or Protestant, such as Latter-day Saint (Mormon), Orthodox Christian, Jehovah's Witness and others. "Other religious tradition" includes all non-Christian faiths, such as Judaism, Islam, Buddhism, Hinduism and others.
Source: FCC-licensed terrestrial AM/FM radio stations from Radio-Locator (accessed March 2025).
"Religious Radio Across America"

PEW-KNIGHT INITIATIVE

Đại đa số các đài phát thanh tôn giáo tại Mỹ là Kitô giáo. Trong đó: 63% tự nhận là "Kitô giáo" mà không gắn với một truyền thống hay giáo phái cụ thể, 10% thuộc một giáo phái Tin Lành cụ thể (như Baptist hoặc Pentecostal), 8% là Công giáo.

Chỉ có một số ít đài có thể xác định rõ là thuộc các truyền thống Kitô giáo khác hoặc các tôn giáo ngoài Kitô giáo. Khoảng 1/5 số đài hoặc không có website, hoặc không có đủ thông tin để xác định truyền thống tôn giáo.

Phần lớn các đài phát thanh tôn giáo mô tả hoạt động truyền giáo là một phần trong sứ mệnh của mình. Khoảng 77% các đài có trang "Giới thiệu" hoặc tuyên bố sứ mệnh trên website đề cập đến việc truyền bá Phúc Âm như một thành phần cốt lõi.

Các trang này cũng thường mô tả nội dung phát sóng của đài. Một số mô tả phổ biến gồm:

+ "Truyền cảm hứng" (36%)

+ "Thân thiện với gia đình" (21%)

+ Cung cấp hướng dẫn hoặc lời khuyên cuộc sống (19%)

+ Giúp người nghe cập nhật tin tức và thời sự (11%)

Những mô tả này nhìn chung phù hợp với các lý do mà người nghe đưa ra khi lựa chọn các chương trình âm thanh tôn giáo.

Phần lớn các đài thuộc các hệ thống lớn. Khoảng 28% đài phát thanh tôn giáo tại Mỹ hoạt động độc lập, trong khi 72% thuộc các nhóm sở hữu nhiều đài với quy mô khác nhau, theo phân tích dữ liệu cấp phép của FCC. Các đài trong cùng một nhóm sở hữu thường chia sẻ cùng một nguồn phát trực tuyến và phát sóng nội dung giống nhau.

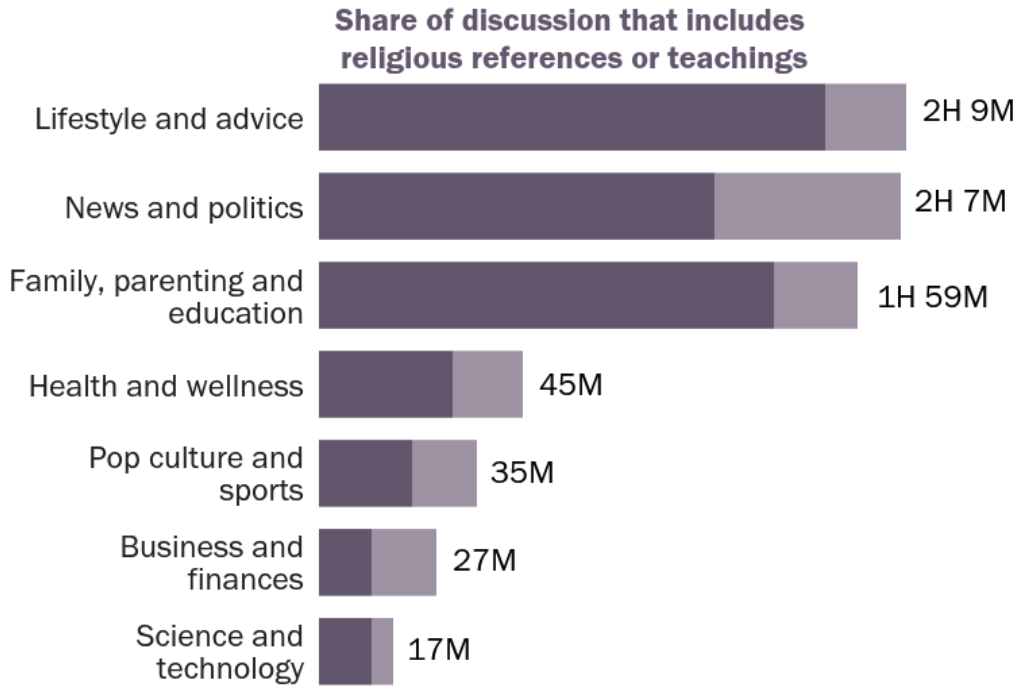
[**Góc nhìn Phật học - Chính tín và truyền bá:** *Sự nhấn mạnh vào truyền giáo đặt ra câu hỏi về ranh giới giữa truyền bá và chấp thủ niềm tin. Trong Phật giáo, việc hoằng pháp luôn đi cùng trí tuệ và sự tự do nội tâm, tránh áp đặt hay cực đoan*].

Nội dung phát sóng của các đài phát thanh tôn giáo

Trung bình, các đài phát thanh tôn giáo tại Mỹ dành khoảng một nửa thời lượng phát sóng cho âm nhạc (bao gồm bài hát thu âm, nhạc nền chương trình và nhạc quảng cáo) và một nửa cho nội dung nói. Tổng thể, 81% nội dung nói do giọng nam thể hiện. (2)

Religious radio programming discusses a range of topics through a religious lens

Average amount of time per day U.S. religious radio stations spend talking about ...

Note: Content can contain mentions of multiple topics.
Source: Pew Research Center analysis of 439,711 hours of programming on FCC-licensed terrestrial AM/FM religious radio stations, recorded July 2025.
"Religious Radio Across America"

PEW-KNIGHT INITIATIVE

Nội dung nói trên phát thanh tôn giáo chủ yếu thuộc hai nhóm:

+ Các chương trình "talk radio" như thảo luận do người dẫn chương trình điều phối, bình luận, phỏng vấn khách mời và tương tác thính giả.

+ Các chương trình tôn giáo như nghi lễ hoặc bài giảng.

Các loại nội dung nói ít phổ biến hơn bao gồm quảng cáo đọc, kịch âm thanh có kịch bản hoặc tường thuật, và các cập nhật trực tiếp như bản tin, giao thông hoặc thời tiết.

Tôn giáo là sợi chỉ xuyên suốt trong các chương trình này, dù thường được lồng ghép với các chủ đề khác. 86% thời lượng nội dung nói có đề cập đến tôn giáo hoặc giáo lý, ngay cả khi đó không phải lúc nào cũng là trọng tâm chính. Trung bình, mỗi đài dành hơn 10 giờ mỗi ngày để thảo luận các nội dung liên quan

đến tôn giáo.

Các đài cũng thảo luận các vấn đề khác trong bối cảnh rộng hơn của tôn giáo. Ba chủ đề được đề cập khoảng 2 giờ mỗi ngày cho mỗi đài, gồm:

+ Lời khuyên về lối sống hoặc phát triển cá nhân.

+ Bình luận xã hội hoặc thảo luận về chính trị và thời sự.

+ Thảo luận về gia đình, nuôi dạy con cái và giáo dục.

Các chủ đề ít phổ biến hơn gồm sức khỏe và đời sống, giải trí, văn hóa đại chúng, thể thao, kinh doanh và tài chính, cũng như khoa học và công nghệ.

[**Góc nhìn Phật học - Chính ngữ trong truyền thông:** *Ngôn từ có sức mạnh lớn trong việc chuyển hóa tâm thức. Việc sử dụng lời nói trong truyền thông tôn giáo cần hướng đến chính ngữ - chân thật, lợi ích và xây dựng*].

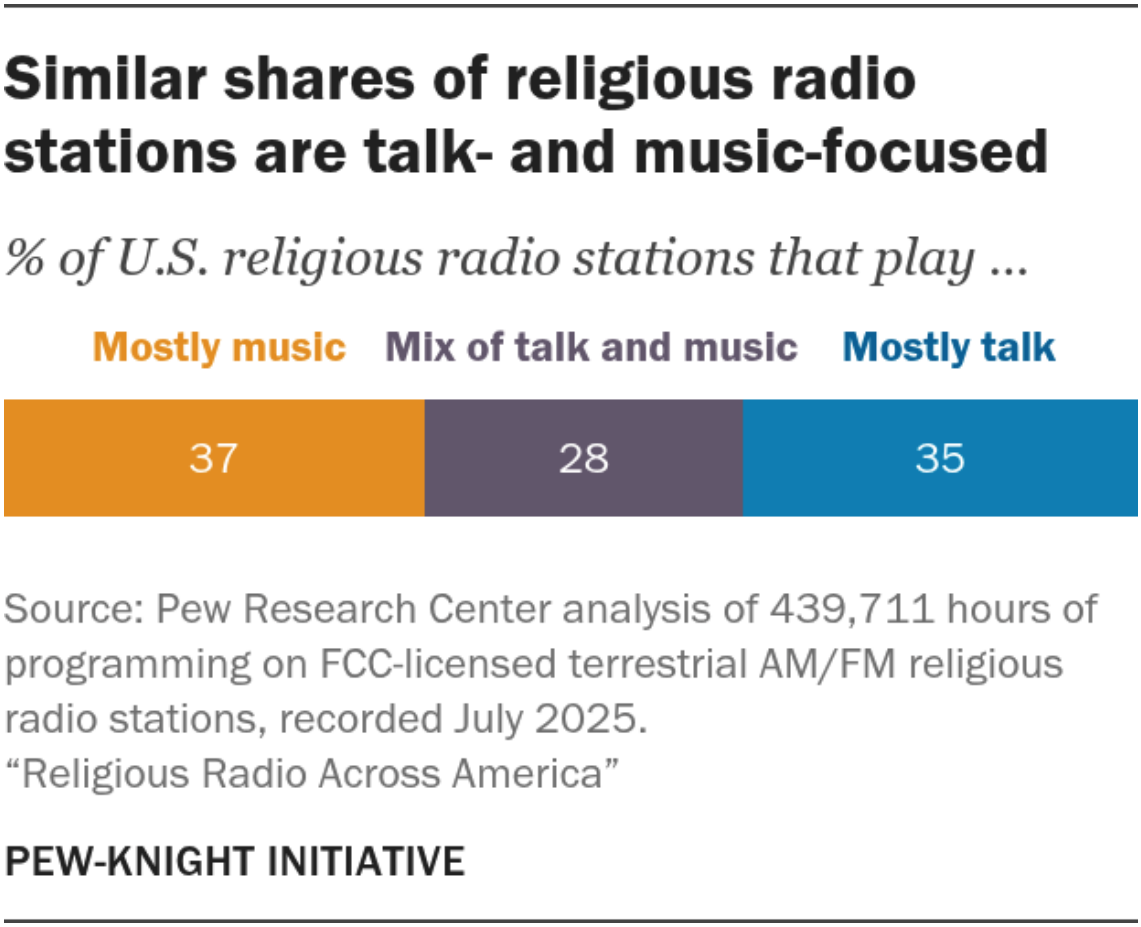
Một số nghệ sĩ và chương trình chiếm ưu thế trên phát thanh tôn giáo

Các đài phát thanh tôn giáo phát nhạc từ nhiều nghệ sĩ và thể loại khác nhau, nhưng hai thể loại phổ biến nhất là nhạc Kitô giáo đương đại (CCM) và nhạc thờ phượng. Một danh sách phát tương đối nhỏ gồm các nghệ sĩ nổi tiếng, có vị thế ổn định chiếm tỷ trọng lớn: 16% tổng số bài hát được khảo sát trong tháng 07/2025 thuộc về chỉ 10 cá nhân hoặc ban nhạc.

Tương tự, các chương trình talk show phổ biến xuất hiện trên nhiều đài trên khắp cả nước. Có tới một nửa số đài trên toàn quốc phát sóng các chương trình như Unshackled, Turning Point và Focus on the Family. Gần như tất cả các chương trình này cũng có thể được nghe ngoài sóng phát thanh. Trong số 100 chương trình xuất hiện trên nhiều đài nhất, có 99 chương trình cũng có sẵn theo yêu cầu trực tuyến hoặc dưới dạng podcast.

[**Góc nhìn Phật học - Tập khí và sự lặp lại:** *Việc một số nội dung lặp lại liên tục phản ánh quy luật của "tập khí", khi tâm thức quen với những gì quen thuộc. Tuy nhiên, nếu thiếu chính niệm, sự lặp lại này có thể củng cố định kiến thay vì mở rộng nhận thức*].

Sự đa dạng ẩn sau con số trung bình

Xét trung bình, các đài phát thanh tôn giáo tại Mỹ phát sóng cân bằng giữa âm nhạc và nội dung nói. Tuy nhiên, điều này che giấu sự khác biệt đáng kể giữa các đài riêng lẻ: 37% đài chủ yếu phát nhạc, 35% tập trung chủ yếu vào nội dung trò chuyện, 28% phát sóng tương đối cân bằng giữa hai loại nội dung.

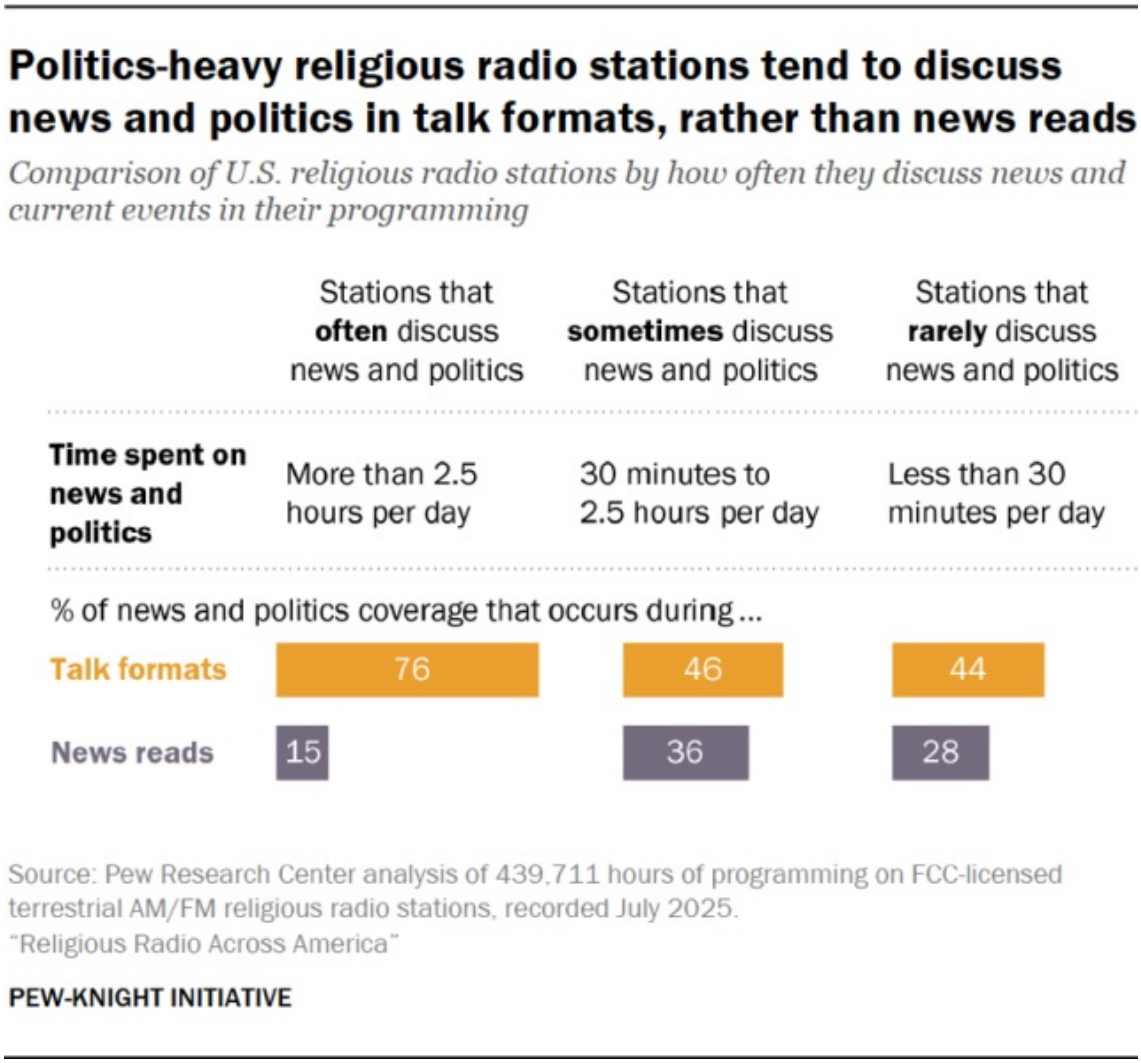
Điều này cho thấy mỗi đài có một định hướng riêng, phản ánh nhu cầu và đặc điểm của cộng đồng thính giả mà họ phục vụ.

[**Góc nhìn Phật học - Tùy duyên và sai biệt:** *Sự khác biệt giữa các đài cũng giống như căn cơ chúng sinh, mỗi nơi, mỗi người có nhu cầu tiếp nhận giáo pháp khác nhau. Tùy duyên nhưng không rời chánh pháp chính là tinh thần cần được giữ vững*].

Tin tức và chính trị: Một phần nhưng không phải trung tâm

Ngoài sự khác biệt về tỷ lệ giữa âm nhạc và nội dung nói, các đài phát thanh tôn giáo cũng rất đa dạng trong mức độ quan tâm đến các chủ đề cụ thể, bao gồm tin tức, chính trị và thời sự.

Trong khảo sát người trưởng thành tại Mỹ, phần lớn những người nghe nội dung âm thanh tôn giáo không coi việc theo dõi tin tức và chính trị là lý do chính. Chỉ 14% người nghe cho biết cập nhật thời sự là lý do quan trọng để họ nghe, mặc dù 40% cho rằng đó là ít nhất một lý do phụ.

Những kết quả khảo sát này có thể có vẻ khó lý giải khi xét đến thực tế rằng các đài phát thanh tôn giáo trung bình dành khoảng 2 giờ mỗi ngày để thảo luận về chính trị, thời sự và các vấn đề xã hội. Tuy nhiên, con số trung bình này che giấu sự khác biệt đáng kể giữa các đài.

Khoảng 30% các đài phát thanh tôn giáo dành ít hơn 30 phút mỗi ngày để nói về tin tức và chính trị, trong đó nhiều đài chỉ dành vài phút mỗi ngày cho các chủ đề này. Ngược lại, một tỷ lệ gần tương đương (29%) dành hơn 2,5 giờ mỗi ngày cho các cuộc thảo luận về chính trị và thời sự. Ở một số đài, nội dung này chiếm tới 10 giờ hoặc hơn mỗi ngày.

Tại các đài thường xuyên thảo luận về tin tức và chính trị, phần lớn nội dung được trình bày dưới dạng talk radio dài như phỏng vấn hoặc bình luận của người dẫn. Ngược lại, ở các đài ít tập trung vào chính trị, các chủ đề này thường xuất

hiện dưới dạng bản tin ngắn.

[**Góc nhìn Phật học - Nhu cầu và thực tại:** *Chúng ta thường tìm đến tôn giáo để an tâm, nhưng lại bị cuốn vào những nội dung gây dao động. Đây là biểu hiện của sự "không đồng nhất giữa tâm cầu và cảnh duyên"*].

Sự phân hóa mạnh mẽ giữa các đài phát thanh

Để hiểu rõ hơn cách các đài phát thanh tôn giáo trên toàn quốc thảo luận về các vấn đề thời sự, chúng tôi đã phân tích khoảng 440.000 giờ âm thanh thu thập trong tháng 7/2025 và tìm kiếm những đoạn đề cập đến một trong 11 chủ đề, thực thể hoặc nhân vật cụ thể:

+ Nền kinh tế, tội phạm và nhập cư.

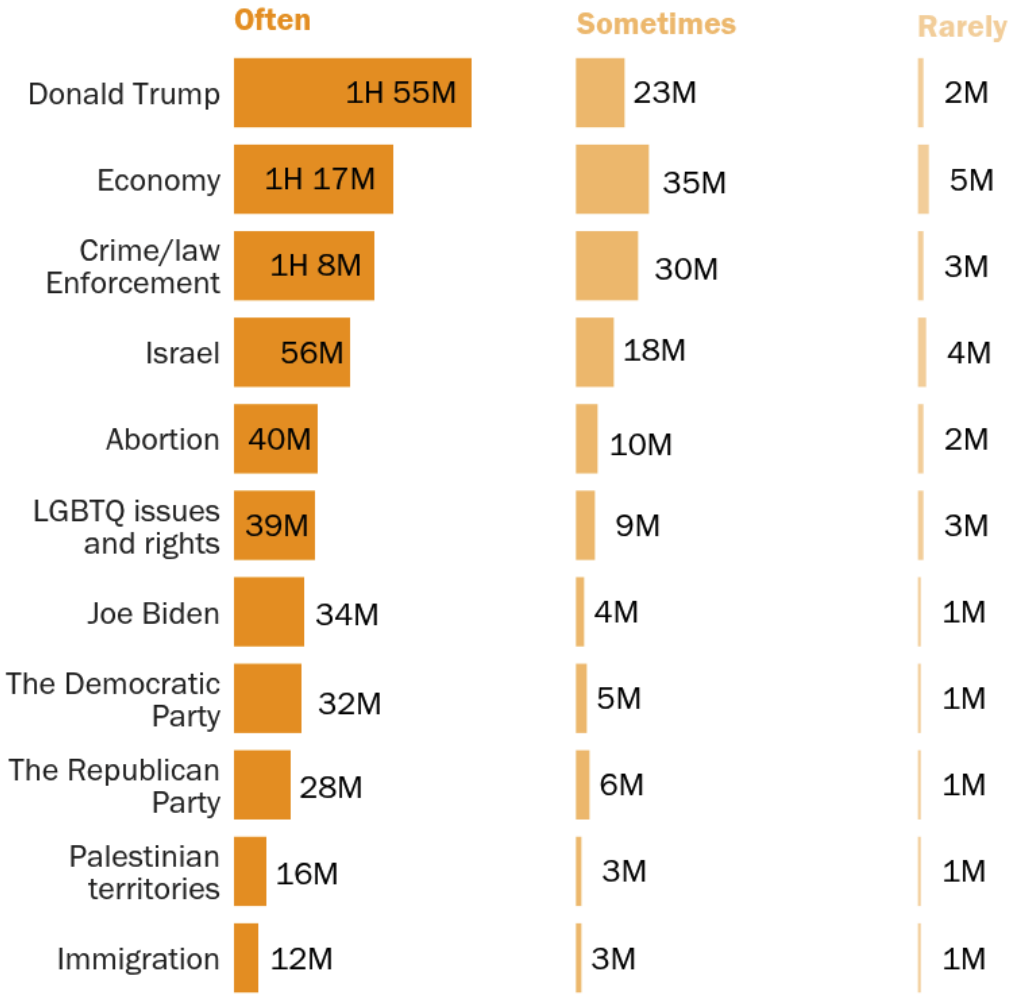
+ Hai vấn đề xã hội - văn hóa: phá thai và quyền của cộng đồng LGBTQ (*).

+ Tổng thống Donald Trump và cựu Tổng thống Joe Biden, cùng với hai đảng Cộng hòa và Dân chủ.

+ Israel hiện đại và các vùng lãnh thổ Palestine, bao gồm các đề cập đến cuộc chiến tại Gaza.

Religious radio stations with a heavy political focus mentioned Trump in nearly 2 hours of content per day on average in July 2025

Average minutes per day U.S. religious radio stations talk about ____, by how frequently they discuss news and politics overall

Note: Content can contain mentions of multiple topics. Mentions of Israel and the Palestinian territories refer to modern geopolitical entities and do not include biblical or historical references.
Source: Pew Research Center analysis of 439,711 hours of programming on FCC-licensed terrestrial AM/FM religious radio stations, recorded July 2025.
"Religious Radio Across America"

PEW-KNIGHT INITIATIVE

Ở các đài hiếm khi thảo luận về tin tức và chính trị, nếu có đề cập đến các chủ đề này thì thường tập trung vào những vấn đề chung như kinh tế hoặc tội phạm. Tuy vậy, chủ đề được nhắc đến nhiều nhất là kinh tế cũng chỉ chiếm

khoảng 5 phút mỗi ngày trên các đài này. Nhiều chủ đề khác chỉ xuất hiện trong 2 phút hoặc ít hơn mỗi ngày.

Ngược lại, tại các đài thường xuyên nhấn mạnh nội dung chính trị và thời sự, ông Donald Trump là chủ đề nổi bật và xuất hiện thường xuyên hơn. Tại các đài này, ông Trump được nhắc đến trong gần 2 giờ mỗi ngày, nhiều hơn 38 phút so với thời lượng dành cho chủ đề phổ biến thứ hai là kinh tế.

Các đài tập trung nhiều vào chính trị cũng thường xuyên đề cập đến nhiều chủ đề khác vốn ít xuất hiện ở các đài khác. Trong một ngày điển hình: Khoảng 40 phút nội dung đề cập đến phá thai. Khoảng thời lượng tương tự dành cho các vấn đề LGBTQ. Khoảng 30 phút đề cập đến hai đảng Dân chủ và Cộng hòa.

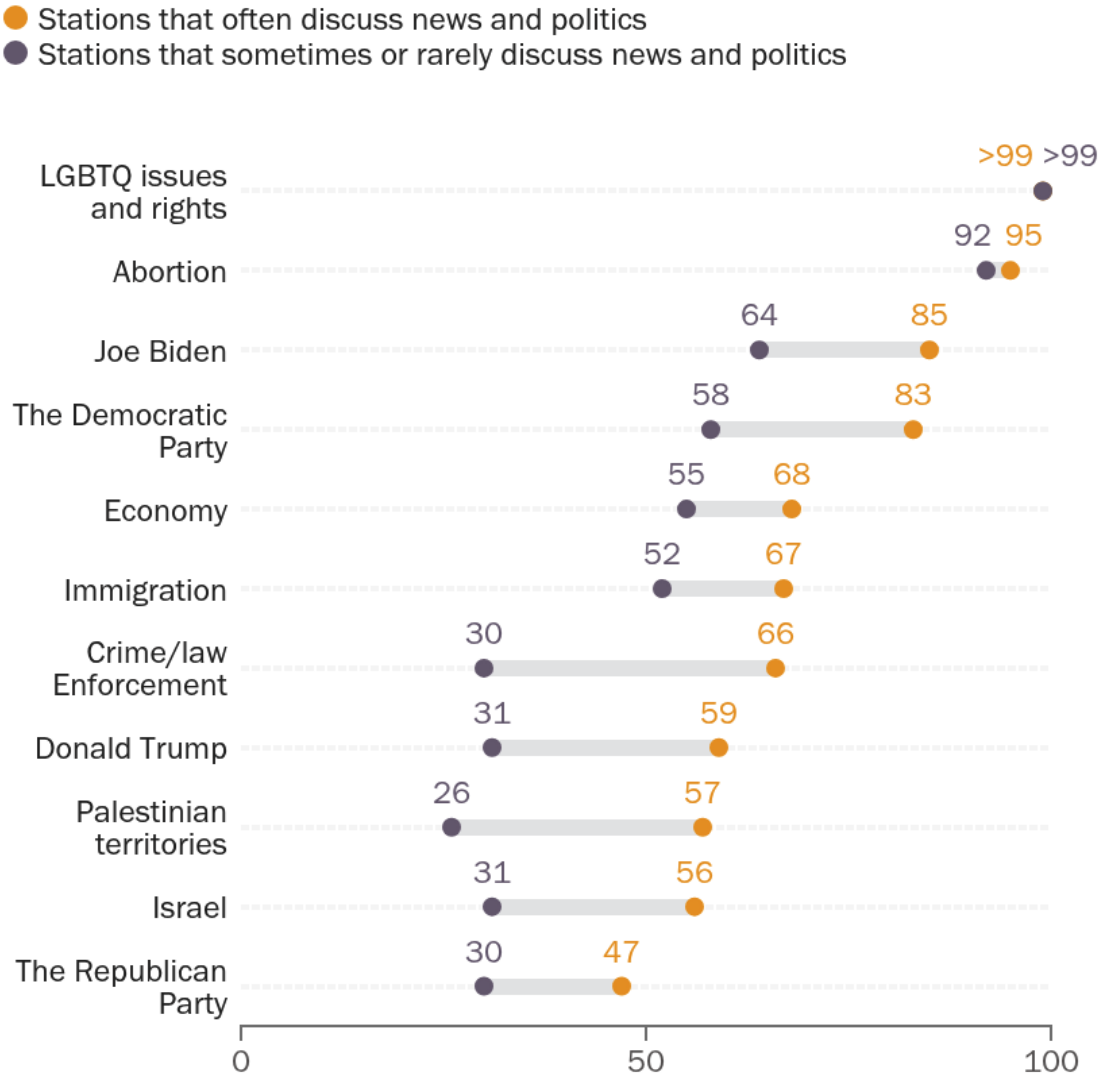
[**Góc nhìn Phật học - Trung đạo và sự thiên lệch:** *Khi một nội dung chiếm ưu thế quá lớn, nó dễ dẫn đến thiên lệch nhận thức. Trung đạo nhắc nhở con người giữ sự cân bằng, không rơi vào cực đoan*].

Thảo luận trung lập và mang tính quan điểm

Ngoài việc xác định liệu các đài có đề cập đến 11 chủ đề này hay không, chúng tôi còn phân tích cách thức các chủ đề được trình bày: Theo cách trung lập hoặc mang tính thông tin (như bản tin truyền thống). Hoặc theo cách thể hiện lập trường hay quan điểm (khen ngợi, chỉ trích, ủng hộ một phía hoặc đề xuất chính sách).

Religious radio stations that often discuss politics are more likely to talk about issues in an opinionated way

% of coverage of each topic on U.S. religious radio stations that ***takes a stance or expresses an opinion***

Note: “Often” group includes stations that mention politics or current events in more than two and a half hours of programming daily. “Sometimes or rarely” group includes stations that mention these issues less often. Content can contain mentions of multiple topics. Mentions of Israel and the Palestinian territories refer to modern geopolitical entities and do not include biblical or historical references.
Source: Pew Research Center analysis of 439,711 hours of programming on FCC-licensed terrestrial AM/FM religious radio stations, recorded July 2025.
“Religious Radio Across America”

PEW-KNIGHT INITIATIVE

Phát thanh tôn giáo tại Mỹ: Niềm tin và “dòng chảy âm thanh” trong đời sống hiện đại
https://tapchinghiencuuphathoc.vn/phat-thanh-ton-giao-tai-my-niem-tin-va-dong-chay-am-thanh-trong-doi-song-hien-dai.html

Phân tích cho thấy các đài thường xuyên thảo luận về chính trị có xu hướng trình bày hầu hết các chủ đề theo hướng mang tính quan điểm. Với 9 trong 11 chủ đề, các đài có mức độ chính trị cao thể hiện lập trường rõ ràng hơn nhiều so với các đài khác.

Hai chủ đề ngoại lệ là phá thai và quyền LGBTQ: không phải tất cả các đài đều thảo luận các vấn đề này, nhưng những đài có đề cập thì thường thể hiện quan điểm rõ ràng, bất kể mức độ nói về chính trị tổng thể. Các đề cập đến phá thai gần như đều phản đối, trong khi các đề cập đến LGBTQ gần như đều phản đối việc mở rộng quyền hoặc sự chấp nhận đối với các cặp đôi đồng giới hoặc người chuyển giới.

[**Góc nhìn Phật học - Chính kiến và vô chấp:** *Phật giáo đề cao chính kiến nhưng đồng thời cũng nhấn mạnh tinh thần vô chấp. Khi quan điểm trở thành sự cố chấp, nó có thể che mờ trí tuệ và lòng từ bi*].

Một số xu hướng đáng chú ý trong nội dung thảo luận

+ Khoảng một nửa số lần đề cập đến nhập cư thể hiện quan điểm rằng đây là điều không mong muốn hoặc cần hạn chế. Tuy nhiên, 14% các đề cập mang tính tích cực, và khoảng 37% mang tính trung lập.

+ Trên toàn bộ các đài, khoảng một nửa số đề cập đến Israel và các vùng lãnh thổ Palestine (bao gồm chiến tranh Gaza) được trình bày trung lập. Tuy nhiên, 42% các đề cập đến Israel mang tính tích cực, trong khi 47% các đề cập đến Palestine mang tính tiêu cực.

Khoảng 80% các đề cập đến Joe Biden hoặc Đảng Dân chủ mang sắc thái tiêu cực, và dưới 1% mang sắc thái tích cực. Ngược lại, các đề cập đến Donald Trump phần lớn là trung lập (47%) hoặc tích cực (40%), trong khi 13% mang tính tiêu cực. Hơn một nửa các đề cập đến Đảng Cộng hòa là trung lập, phần còn lại chia đều giữa tích cực và tiêu cực.

Những số liệu này cho thấy phát thanh tôn giáo không hoàn toàn đứng ngoài các tranh luận xã hội, đôi khi còn phản ánh rõ lập trường.

[**Góc nhìn Phật học - Từ bi và thiên kiến:** *Khi đánh giá người khác qua lăng kính thiên kiến, tâm dễ rơi vào phân biệt. Từ bi chân thật không đứng về phe phái, mà hướng đến hiểu biết và chuyển hóa khổ đau*].

Thay lời kết

Trong thế giới mà âm thanh phủ kín không gian sống, phát thanh tôn giáo trở thành "dòng chảy vô hình" nuôi dưỡng **niềm tin** và định hướng nhận thức.

Nhưng điều quan trọng không chỉ là nghe gì, mà còn là nghe với tâm thế nào.

Hình minh họa tạo bởi AI

+ Liệu những nội dung tôn giáo đang giúp chúng ta trở nên an tịnh hơn, hay chỉ củng cố thêm chấp niệm?

+ Khi giáo lý được truyền qua công nghệ, đâu là ranh giới giữa phương tiện và mục đích?

+ Trong vô số âm thanh của thế giới, liệu ta có còn nghe được "tiếng nói của chính mình" trong chính niệm?

Tỉnh thức *giữa muôn trùng "âm thanh niềm tin"*

Từ những số liệu tổng thể đến các phân tích chi tiết, bức tranh phát thanh tôn giáo tại Mỹ hiện ra không chỉ như một hệ thống truyền thông, mà như một dòng chảy âm thanh của niềm tin len lỏi vào đời sống xã hội.

Ở đó, ta thấy sự hiện diện rộng khắp của tôn giáo qua làn sóng radio, thấy sự thích ứng linh hoạt của niềm tin khi bước vào không gian số, thấy cả những nỗ lực truyền bá, định hướng và đôi khi là tranh luận, phân cực trong các vấn đề xã hội.

Nhưng vượt lên trên những con số và nội dung cụ thể, điều đáng chú ý hơn chính là tác động của âm thanh đối với tâm thức con người.

Âm thanh ấy có thể là lời cầu nguyện, bài giảng, hay một bản nhạc thờ phượng. Nhưng cũng có thể là những bình luận mang tính định hướng, những quan điểm mang màu sắc riêng. Tất cả cùng hòa vào một không gian chung,nơi người nghe không chỉ tiếp nhận thông tin, mà còn dần hình thành nhận thức và niềm tin của mình.

Trong bối cảnh ấy, phát thanh tôn giáo không còn đơn thuần là "truyền đạt giáo lý", mà trở thành một yếu tố góp phần định hình tâm thức xã hội.

*Ta nghe - nhưng có đang thực sự **lắng nghe**?*

Trong giáo lý nhà Phật, "nghe" không chỉ là tiếp nhận âm thanh, mà là tiến trình của văn - tư - tu: nghe để hiểu, hiểu để quán chiếu và quán chiếu để chuyển hóa.

Giữa thế giới đầy ắp âm thanh, từ những làn sóng phát thanh đến dòng chảy thông tin không ngừng nghỉ, câu hỏi không còn là "có gì để nghe", mà là:

+ Ta đang nghe bằng sự tỉnh thức hay bằng tập khí và định kiến của chính mình?

+ Những điều ta nghe có giúp tâm an tịnh hơn, hay chỉ làm gia tăng phân biệt và chấp chước?

+ Và giữa trùng trùng thanh khởi, liệu ta có còn đủ lặng để nghe được chính mình?

Phật giáo không phủ nhận vai trò của phương tiện. Nhưng mọi phương tiện, nếu không đi cùng chính niệm và trí tuệ, đều có thể trở thành một lớp "âm thanh" che lấp bản tâm.

Bởi vậy, giữa vô vàn "dòng phát sóng" của thế gian, điều cần thiết không chỉ là chọn kênh để nghe, mà là quay về nuôi dưỡng khả năng lắng nghe bằng chính niệm, để mỗi âm thanh trở thành một cơ hội hiểu mình và hiểu người.

Các tác giả: **Samuel Bestvater, Athena Chapekis, Skyler Seets, Sono Shah và Aaron Smith**

Chuyển ngữ và biên tập: **Thường Nguyên**

Nguồn: pewresearch.org

Chú thích:

(1) 85% các đài phát thanh tôn giáo có website riêng.

(2) Điều này phản ánh sự mất cân bằng giới tính lớn hơn so với toàn ngành phát thanh. Theo phân tích Data USA dựa trên dữ liệu nghề nghiệp năm 2023 của Cục Thống kê Lao động Hoa Kỳ, các phát thanh viên và DJ radio gồm 30,3% là nữ và 69,7% là nam.

(*): LGBTQ là từ viết tắt chung cho những người đồng tính nữ, đồng tính nam, song tính, chuyển giới và người thuộc cộng đồng LGBTQ+ (hoặc đang tìm hiểu về giới tính của mình), bao gồm nhiều khuynh hướng tình dục và bản dạng giới khác nhau. LGBTQ đóng vai trò là một thuật ngữ nhận dạng cộng đồng đại diện cho các nhóm thiểu số về giới tính và xu hướng tình dục, thường được mở rộng thành LGBTQIA+ để bao gồm người liên giới tính, người vô tính và các bản dạng khác.